

DIXI O DEÍXI - ELEMENTS TEXTUALS DÍCTICS O DEÍCTICS

Del grec assenyalar o indicar. Són les marques textuals que indiquen les persones, espai i temps DE L'ENUNCIACIÓ o de L'ACTE D'ESCRIURE.

Persones	<i>jo, tu</i> (locutor i alocutari)	qui escriu i a qui.
Espai	<i>ací</i>	des d'on s'escriu
Temps	<i>ara</i>	en què s'escriu

En article periodístic d'opinió, normalment, hi ha coincidència entre autor real i locutor i també entre destinatari real i alocutari.

En un text, normalment, la presència de díctics personals suposa evidenciar la subjectivitat de l'emissor, el seu punt de vista i posicionament. L'absència de marques díctiques col·labora a crear objectivitat i distància.

A.- DÍCTICS PERSONALS de 1a i 2a persona. LOCUTOR(1a) ALOCUTARI(2a)

Pronoms Personals	<i>Jo</i> <i>Nosaltres</i> modèstia (acadèmic) majestàtic (Rei, Papa) inclusiu(jo,tu) exclusiu(jo,ell) global(jo,tu,ell)	<i>tu</i> <i>vosaltres</i>
Desinències verbals Possessius 1a i 2a p.	<i>pense, pensem</i> <i>meua, nostra</i>	<i>creus, creieu</i> <i>teua, vostra</i>

DÍCTICS SOCIALS

Marques EXPLÍCITES del tipus de relació entre els interlocutors.

<u>Distant i formal</u> <i>vosté</i> <i>Senyor Garcia</i> <i>Doctor Senent</i> <i>Senyoria. Il·lustríssim, Honorable</i> <i>Nós majestàtic</i>	<i>tu</i>	<u>Pròxima i informal</u> <i>Antoni (Toni, Ximo)</i> <i>amic Jaume</i> <i>estimats</i> <i>col·lega</i>
---	-----------	--

B.- DÍCTICS ESPACIALS

Indiquen llocs	<u>pròxims</u> <i>ací</i> <i>aquest</i> <i>açò/això</i>	<u>allunyats</u> <i>allà, enllà</i> <i>aquell</i> <i>allò</i>	del lloc de l'enunciació
----------------	--	--	--------------------------

Però: Aquesta habitació està bruta.

La crisi fou general. Aquesta situació es resolgué més tard. (valor de "aquella" en realitat)

C.- DÍCTICS TEMPORALS

Marques EXPLÍCITES de moments	<u>anterior</u>	<u>coincident</u>	<u>posterior</u> al de l'escriptura
Adverb.	<i>ahir</i> <i>abans</i>	<i>avui, hui</i> <i>ara</i>	<i>demà</i> <i>després</i>
Demostratius Verbs	<i>aquell dia</i> <i>ocorregué</i>	<i>en aquest mom</i> <i>ocorre</i>	<i>en un futur</i> <i>ocorrerà</i>